

# Initiativ till justitieutskottet från Sverigedemokraterna

## *Kriminalisering av anställning av efterlyst person*

Under 2021 (det senaste året för vilket statistik finns tillgänglig) preskriberades över 100 fängelsedomar på grund av så kallad verkställighetspreskription, vilket enligt 35 kap. 8 § Brottsbalken inträder efter att ett visst antal år förflutit sedan en dömd person skulle ha inställt sig till verkställighet av straff.<sup>1</sup> Under 2021 var 700 personer efterlysta eftersom dessa inte inställt sig till verkställighet.<sup>2</sup>

Det finns idag ingen offentlig samlad statistik över hur många personer som är efterlysta men mycket talar för att antalet är stort och att möjligheten att hålla sig undan rättsvårdande myndigheter är ett betydande problem, särskilt mot bakgrund av att polisen har begränsade resurser att förfoga över för att leta efter dessa.

Polisen genomför sporadiskt särskilda insatser för att hitta exempelvis personer som håller sig undan verkställighet av straff, vilket tidigare visat goda resultat. Problemets omfattning leder dock till slutsatsen att mer behöver göras.

Brottet främjande av flykt är idag ett uppsåtsbrott, vilket betyder att åklagaren måste leda i bevis att den misstänkte visste att personen som mottog hjälp var efterlyst. Brottet är dessutom begränsat på så sätt att det fordras medhjälp till fysisk flykt, undangömning eller annan liknande hjälp. Fällande dom i sådana ärenden är också det ovanligt, enligt BRÅ:s statistik fälldes endast en person under 2023.<sup>3</sup> Sverigedemokraterna ser det som uppenbart att svensk lagstiftning inte innehåller de regler och verktyg som krävs för att hantera problemet och föreslår därför åtgärder.

För det första måste brottet främjande av flykt omfatta fler gärningar, under alla omständigheter att en person anställer, (formellt eller informellt) en person som är efterlyst. Ett alternativ till detta är att lägga till ett separat straffbud. I tillägg till detta behöver brottet, i den delen det handlar om anställning av efterlyst person också göras till ett oaktsamhetsbrott eller ett brott med strikt ansvar.

För att göra en sådan reglering rimlig behöver information om huruvida en viss person är efterlyst tillgängliggöras. Arbetsgivare måste enkelt kunna ta reda på om en viss person är efterlyst, av integritetsskäl bör endast frågan om efterlysning framgå, däremot ingen information om grunden till efterlysningen. Uppgiften som sådan bör också omfattas av sekretess, arbetsgivare ska inte ha rätt att sprida informationen. Slutligen bör ett förarbetsuttalande tydliggöra att brottet även ska gälla då en svensk person anställer en efterlyst person utomlands.

Vi yrkar därför att riksdagen tillkännager:

- Att regeringen tillsätter eller ger tilläggsdirektiv till befintlig utredning med uppgift att se över och utvidga rekvisiten för brottet främjande av flykt, alternativt ett nytt straffbud, så att detta i alla fall träffar situationen då någon anställer en efterlyst person. Brottet ska i den delen göras om till ett oaktsamhetsbrott eller brott med strikt ansvar.
- Att regeringen tillsätter en utredning eller ger tilläggsdirektiv till befintlig utredning med uppgift att föreslå nödvändiga författningsändringar för att möjliggöra för arbetsgivare att kontrollera huruvida en viss person är efterlyst.

---

<sup>1</sup> SOU 2021:90, s. 216.

<sup>2</sup> <https://sverigesradio.se/artikel/700-domda-personer-ar-efterlysta-av-kriminalvarden-undviker-sitt-straff>

<sup>3</sup> <https://bra.se/statistik/kriminalstatistik/personer-lagforda-for-brott.html>